

Taaskasutus, uuskasutus ja isetegemise oskused

Definitsioon: Taaskasutamine (uuskasutus) on protsess, mille jooksul tehakse kasutatud materjalidest uued tooted, et vältida toormaterjalide kasutamist. Eesmärgid on vähendada looduse saastamist, prügimägede tekkimist ja energia kasutamist. Peamised komponendid, mida ümber töödeldakse on klaas, paber, metallid, plastikud, tekstiilid ning elektroonika jäätmed.

Plastik: Olenevalt prügi koostisest ja materjalidest võib taaskasutamine olla lihtsam või keerulisem. Plastiku taaskasutamine on näiteks keerulisem kui klaasi või metalli puhul kuna selle polümeerid vajavad kõvasti töötlemist. Plastikutes olevad molekulid on väga pikad ning kui soovime eri allikatest tulnud plastikut koos töödelda peame olema kindlad, et koostis on väga sarnane.

PET pudelid: Väga hea näide plastiku ümber töötlemisest on joogi pudelid. Enamik joogi pudeleid, mida inimesed poest ostavad on tehtud plastikust, mille pikem nimetus on Polüetüleentereftalaat ehk lühidalt öeldes PET. See on maailmas enim kasutatav materjal vee ja karastusjookide pudelite tootmisel ja üldse üks laialdasemalt kasutatud plastikuid. Paljudes riikides on PET pudelite jaoks spetsiifilised kogumiskohad loodud.

Klaas: Klaas moodustab oma kaalu ja tiheduse tõttu suure osa majapidamises ja tööstuses tekkivatest jäätmetest. Õnneks on klaas väga kergesti taaskasutatav materjal ja seetõttu on võimalik vanale klaasile uue elu andmisega palju energiat säästa. Taaskasutatud klaasi saab edukalt näiteks uute pudelite valmistamiseks kasutada. Iga tonni klaasi taaskasutamisel välditakse 315 kilogrammi CO₂ õhku paiskamist. Kuna klaas säilitab ümbertöötlemise käigus oma värvi, on korralik sortimine oluline.

Teised olulised materjalid: Rauda sisaldavad metallid (nagu näiteks teras) ja alumiinium on ka väga edukalt taaskasutatavad. Alumiiniumi ümbertöötlemine kasutab kuskil 5% sellest energiast, mis uue alumiiniumi tootmiseks vaja läheb. Oluliselt energiat säästab ka paberi ümbertöötlemine. Kui arvutada kaalu järgi siis kuni 35% linnade tahketest jäätmetest on paber ja sellest tehtavad tooted. Võrreldes uue paberi tootmisega on energia sääst 40-65%.

Isetegemine: Taaskasutamise juures on oluline osa ka isetegemise oskustel. Kodus olevad katkised riideesemed või mööbli tükid on võimalik üsna kerge vaevaga parandada selle asemel, et kohe poodi uute järele tõtata. Vanade asjade värskendamine ja uus kasutamine on üsna kergesti selgeks õppida interneti ja katsetamise abiga. Vahel piisab vaid uuest värvikihist, et toas olevatele esemetele uus elu anda.